

Do bývalé školy v Prohoři se vrátil život. Ve třídě jsou Holky-Burky i Železné Panny

9.11.2024 - Rudolf Voleman | BORGIS

„Všechny exponáty jsou figurálního charakteru,“ popsala pro Novinky autorka. Všechna umělecká díla, vystavených je jich v Prohoři kolem padesáti, vznikla ze železného plechu, často v kombinaci se smaltem.

„A to ve dvou nebo třírozměrné podobě, podle toho, jestli je exponát plastika, nebo se jedná o závěsné dílo,“ pokračovala. „Charakteristické pro exponáty je asi to, že ráda pracuji s nadsázkou. I když jsou tam témata převážně vážná. Například o roli žen, jak se s námi zachází, jak samy sebe definujeme a podobně. Nicméně si myslím, že je třeba na všechno nahlížet s humorem,“ poznamenala výtvarnice.

„Výstavu jsem nazvala Třídní sraz. Ve třídě návštěvníky přivítají žáci, učitelé, rodiče i přátelé školy. Už když se do budovy vejde, tak na schodech přichází provázejí různé figury, občas i nějaký text,“ přiblížila výtvarnice.

Sochařka Alexandra Koláčková: Hledáme balanc mezi historickou zkušeností a požadavky moderní doby

Osobnosti

„Tohle byla původně německá škola, takže některé texty jsou v němčině. Snažila jsem se o to, aby expozice navazovala na historii objektu,“ doplnila Franco.

„Přesunula jsem se sem dílem náhody, a to proto, že když jsem zrušila ateliér v Praze, který jsem měla v protiatomovém krytu v Italské ulici, nevěděla jsem, kam s tím vším svým železem,“ vysvětlila.

„Náhodou jsem se ale bavila s kamarádem, který tu v přízemí bydlí, slovo dalo slovo a myšlenka na galerii začala nabývat reálných obrysů,“ dodala výtvarnice.

Vstupné dobrovolné

Vlastníkem bývalé školy je zakladatel a provozovatel Karlovarského hudebního divadla - Divadla dětí Libor Balák, který se pro tuto myšlenku nadchl, a tak po roce a půl mohla být galerie otevřena veřejnosti.

Stálá expozice je sestavena z tematických cyklů minulosti - Holky-Burky, Železné Panny, Okna, Chrliče emocí a je otevřena celoročně veřejnosti po předchozí telefonické domluvě.

„Na banneru venku je uveden telefon a galerie má také svou facebookovou stránku. Vstupné tu není, ale dobrovolnosti se meze nekladou,“ uvedla sochařka, která žije se svým manželem v Praze.

Koncept Holky-Burky vznikl kolem roku 2010. „Nemělo to tehdy vůbec nic společného s politickým kontextem či migrací. Holky-Burky vznikly náhodou při dlouhé cestě zpět z Francie a impulzem byla asi myšlenka, jak jsou vlastně muslimští muži směšní, když nutí své ženy chodit oblečené tak, že vypadají jako veliký falus. Takže tím pádem vlastně upozorňují muže na jejich vlastní nedostatečnost. A to si ti chlapi dělají sami a dobrovolně - chápete to?!“ usmívala se sochařka.

Socha v polích u Dubé připomíná otcovraždu, která inspirovala nejslavnější českou báseň

Cestování

„Koncept myšlenky je zde jednoduchý, každý člověk pod tou svou neviditelnou burkou něco schovává. Od různých přání, tužeb, závislostí až po jakékoliv deviace. Vejde se tam cokoli. Každý nějakou tu svou máme. A co si budeme povídat. My ženy bychom občas burku přes obličej rády použily, tedy pokud by to bylo dobrovolné,“ dodala v nadsázce autorka.

Mnohé z burek jsou dokonce interaktivní. „Některé svítí, jiné vydávají zvuky. Burka Roztleskávačka, když se točí klikou, mává rukama s pomponama. U další lze tahat za modrý korálek a nohy schované uvnitř burky, tedy dvě tmavé a dvě světlé nohy, se rozhybou. Takové věci mě baví,“ vysvětlila.

V expozici nechybí ani práce ze série nazvané Železné Panny. „Ty symbolizují různé role, do kterých jsou ženy vtlačeny společností, rodinou, nebo si takovou roli přisoudily samy,“ popisovala.

„V galerii stojí i tři metry vysoká Dračí brána, která vznikla na přelomu milénia,“ pokračovala. „Na zdi proti oknům visí cyklus Okna a veyeři, který byl inspirovaný mou cestou do Mexika. Nejstarší jsou asi Chrliče emocí, které jsou umístěny mezi okny - ty vznikly začátkem 90. let,“ dodala.

Postavy Oliny Franco

Většina autorčiných děl je ženského rodu. A všechny jí vytvořené dámy, tedy zejména Železné Panny, mají, jak sama říká, pičku. Nemohla tudíž chybět otázka, proč mají vytvořené dámy výrazně znázorněné přirození. „No, protože kdybychom ji neměly, tak by tu nikdo z nás nebyl. Ale v expozici jsou umístěny i mužské postavy a ty mají pindíka. Tak to je. Tak nás stvořili, ať už to byl kdokoliv. Proto ji mají,“ vysvětlovala přesvědčivě výtvarnice.

V poslední době umělkyně přešla ale k práci i s jinými materiály. „Forma zůstává stejná. Mám stále vyříznuté ženské tělo jako základ, přičemž nohy a ruce jsou spojené v kloubech šrouby, aby byly končetiny pohyblivé, ale už to dělám z překližky. Maluji a lepím na to různé předměty - asambláže,“ prozradila s tím, že technické věci na svých dílech, jako je například svařování železa, nemusela nikdy provádět úplně sama.

„Vždy jsem měla štěstí, že jsem měla k sobě nějakého řemeslníka. Jak nemám řemeslo, tak mi pořád jedna ruka chybí,“ konstatovala.

Pro sochaře Dostála nic není nemožné. Dokončuje obří kovový Kříž srdce

Lifestyle

Franco je absolventka Akademie výtvarných umění, ateliéru grafiky u profesora Ladislava Čepeláka. Na začátku 90. let zakládala první ryze ženskou výtvarnou skupinu Koza Nostra. Vystavovala nejenom v řadě galerií v tuzemsku, ale i v zahraničí.

Unikátní kraj i památky

Naposledy vystavovala například v Itálii letos v říjnu. Do Itálie vezla svou Paní Adamovou, tedy Donnu di Adamo, a tuto cestu pojala jako performanci, celých deset dní nosila svou Donnu na zádech a její cestu dokumentovala.

Fotoreportáž, i Donnu di Adamo osobně, bude možné vidět na retrospektivní výstavě Kozy Nostry příští rok v červnu v Galerii 1 ve Štěpánské ulici v Praze.

Ardo, vznešený kůň sv. Václava z Veterinární univerzity, je vytuněný do Barbie stylu

Koktejl

Stálá expozice v Prohoři není zatím příliš navštěvovaná a místní ji objevují pomalu.

„Ale věřím, že postupem doby by se to mohlo změnit. Je to zajímavý kraj a poznávat tu je opravdu co. Kromě Prohoře, kde u své sestry Heleny často pobývali bratři Čapkové (Karel Čapek zde v roce 1934 dokončil román Obyčejný život), je nedaleko i zaniklá obec Skoky,“ vyjmenovala namátkou umělkyně.

Ve Skocích se dochoval kostel s kopií zázračného obrazu Panenky Marie Skákavé, zbytek zájezdního hostince a hřbitov. Zbytek obce po trojím vystěhování obyvatel srovnali komunisté v sedmdesátých letech se zemí. Kostel byl proslaven svými zázraky a v době jeho největší slávy k němu každoročně směřovalo až čtyřicet tisíc poutníků.

Pár kilometrů odtud je možné navštívit kostel duchů v obci Luková. Zámky jsou v Chyši nebo ve Valči, a to s krásnou zahradou i takzvaným Braunáriem s vystavenými barokními sochami z dílny Matyáše Bernarda Brauna.

„Nedaleko se nachází i zdejší barokní perla západních Čech, městečko Manětín, stejně tak obec Žlutice má krásný zámek, který prochází rekonstrukcí,“ uzavřela Franco.

Před sto lety vyšel poprvé Krakatit. Čapek se inspiroval výbuchem, který viděl z Chyše

Cestování

<https://www.novinky.cz/clanek/kultura-do-byvale-skoly-v-prohori-se-vratil-zivot-ve-tride-jsou-holky-bu>

[rky-i-zelezne-panny-40496465?noredirect=1](#)